TARTANUL —

IDEALUL ÎN MATERIE DE COMPOZIȚIE A TERENULUI?

Tot ce se știa în legătură cu tentativele de înlocuire a ierbii, a gazonului natural, cu suprafața de tartan ne parvenise de la acel prim experiment care avusese loc în mai 1969. Atunci, la Portland, în Oregon, fotbaliștii lui West Ham United *întrecuseră la un scor sever (8—2) pe partenerii de... experiment de la* Dundee United *și, la sfîrșit, aprecierile favorabile despre gazonul sintetic nu mai conteneau.* „Este, desigur, cel mai bun teren pe care mi-a fost permis să joc pînă acum. Este o suprafață de joc consistentă și regulată pe care driblezi, croșetezi, te întorci cu ușurință și cu rapiditate", *spunea* Geoff Hurst. „Tartanul favorizează pe bunii tehnicieni. Pe acest cîmp de joc, fotbalul cîștigă în calitate. Mai mult, pe el te poți adapta foarte lesne și foarte repede. Pentru noi a fost suficientă o singură ședință de antrenament", *declara* Bobby Moore...

Era tot ceea ce cuprindea mai demn de luat în seamă „dosarul gazon sintetic", după care s-a așternut liniștea!

Să-i fi încîntat mai mult ușurința cu care se desprinseseră Geoff Horst, Bobby Moore *et comp. de cei de la* Dundee United *încît să nu-i fi simțit, pe moment, și eventualele deficiențe?*

Un asemenea gazon sintetic am văzut cu ochii noștri recent, în Alger, cu prilejul participării Rapidului la cea de-a doua ediție a turneului internațional Sonatrach.

Cum arată, la fața locului, acest teren de tartan? Ce garanție de calitate prezintă?

Ca aspect, la prima vedere, imensul covor verde completa armonios impresia de monumental a stadionului, de construcție modernă, „5 Iulie", denumit și „Complexul olimpic". Asamblat perfect din fîșii de 20 × 40 m.p. pe un postament de beton, terenul de tartan are o ușoară înclinație spre lateral pentru scurgerea apei în sistemul de canalizare, discret (lățimea de un deget, între cele mai laterale fîșii și pista de atletism, un tartan de culoare roșie), ce înconjoară terenul.

In momentul sosirii noastre în Alger, din cauza ploilor, ce se țineau lanț de circa o săptămînă tartanul era un imens... burete, îmbibat de apă Delegațiile oaspete, rapidiștii și cei de la Zenit Leningrad, nu mai sperau în condiții normale de joc pentru turneul care avea să înceapă peste două zile; mai ales după primele experimente efectuate, „niște antrenamente cu îngreuiere", *cum se exprima* Bazil Marian. *Din cauza apei, mișcarea jucătorilor în teren se efectua cu vădită dificultate, iar tartanul, devenit spongios, imprima aderență balonului împiedicîndu-i alunecarea Dar ploaia a încetat brusc. In ziua imediat următoare, și-a făcut apariția soarele, precum și mașina pompă de absorbție. In cîteva ceasuri, toaleta terenului era încheiată și cîmpul de joc se prezenta în perfecte condițiuni. Nota bene, doar în cîteva ceasuri, tartanul arăta ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat După o scurtă acomodare, pentru jucătorii buni tehnicieni, mingea nu mai prezenta nici un fel de secret. Rapidiștii* Savu *și* Marin Stelian, *au declarat, la sfîrșitul turneului, că tartanul e ideal pentru ei. Cam la fel se exprima și* Emil Dumitriu *deși, din cauza degetului fisurat de la piciorul sting, acesta n-a putut decît să schimbe cîteva pase.*

Va constitui tartanul, idealul, un sumum în materie de compoziție a terenului? I-a sunat ceasul gazonului natural?

Greu de dat o sentință, acum după consumarea unui turneu care a cuprins doar patru meciuri. Prezintă, totuși, interes prospectul societății, care a procedat la instalarea tartanului, și din care notăm principalele avantaje: a) o suprafață absolut uniformă care asigură jucătorilor un sprijin stabil, foarte sigur, și care reduce la minimum riscul accidentelor. Ea permite demaraje spontane, driblinguri scurte, mult mai sigure decît acelea efectuate pe gazonul tradițional. Jocul cîștigă aici în calitate; *b)* o mare suplețe care amortizează considerabil căderile; *c)* fibrele de nailon, în secțiune circulară, care constituie gazonul artificial, nu frînează balonul. *d)* o utilizarea intensivă, tot timpul anului; *e)* întreținerea se limitează la măturatul terenului pentru îndepărtarea hîrtiilor și a eventualelor obiecte venite din tribune; în timp ce întreținerea gazonului natural (*udat, tuns, regazonare)* revine la 150.000 de dinari pe an.

Și, în sfîrșit, nu omite să pomenească prospectul, utilizarea intensivă, pe tot timpul anului, a tartanului permite organizatorilor o rețetă sigură, consistentă.

G. NICOLAESCU

● **EVERTON, LIDER!** Dar nu în campionatul Angliei, ci în... totalul campionatelor Angliei! Intr-adevăr, echipa din Liverpool, conform unei recente statistici, a luat parte la 69 de campionate ale Angliei, timp în care a susținut 2 654 de meciuri, dintre care a cîștigat 1 118, a terminat 599 la egalitate și a pierdut 937, golaverajul fiind 4 496—4 011. Pe locul al doilea **Aston Villa** (prezentă în 65 de campionate), **Sunderland** (63), **Arsenal** (55), **F.C. Liverpool** (54).

PE SCURT

● **ABROGARE DATORITĂ FALSURILOR?** După cîte se pare, începînd cu sezonul viitor, Federația spaniolă de fotbal va permite angajarea jucătorilor străini de către cluburile spaniole. Din „cercuri bine informate" s-a aflat că hotărîrea luată cu 10 ani în urmă va fi abrogată. Excepție de la această regulă făceau așa zișii **oriundos** adică copiii spaniolilor născuți în străinătate. Totuși, de-a lungul anilor, s-a constatat falsificarea actelor unor jucători și de aceea cluburile spaniole susțin să renunțe definitiv la amintita decizie.

Carnet extern

REACȚII DIVERSE

E așa de cunoscută „campania anti-Ramsey", declanșată de întreaga presă engleză cu luni în urmă, încît nu mai e cazul s-o repovestim aici. Ea constituie însă punctul de plecare al rîndurilor noastre de astăzi, așa că o evocăm doar, spre mai buna cunoaștere a lucrurilor. Ofensiva atinsese punctul culminant în ajunul acelui meci de la Glasgow, cînd se presupunea că unsprezecele lui sir **Alf** va fi măturat de aprigii scoțieni, foarte bine cotați prin performanțele trecutului sezon, repurtate sub direcția lui **Docherty.** Spre Glasgow pornea, deci, o echipă contestată, defăimată, condamnată. Numai că, așa cum știți foarte bine, a venit — sub privirile înmărmurite ale spectatorilor scoțieni, pregătiți să aclame reprezentativa lor pentru jubileul a 100 de ani de viață ai federației — acel 5—0 care a schimbat cu 180 de grade tonul și optica cronicilor.

E foarte interesant că reacțiile „acuzaților", n-au semănat deloc una cu alta. **„Această echipă este terminată"**, se scria și se spunea. **„Bobby Moore este terminat. Sir Alf nu are altceva de făcut decît să se retragă".** Acestea erau sentințele de dinainte de 5—0. Acum, reacțiile: **Alf Ramsey** n-a amintit nici un moment de ele. Cu o amnezie voită, în privința criticilor lui, selecționerul s-a aplecat, înțelegător, asupra dramei învinsului. **Willie Oromond,** care debuta ca selecționer al echipei Scoției: **„...Nu te plînge, dragă Willie,** îi spunea Ramsey, **și eu am debutat la fel — printr-un 2—5 în fața echipei Franței...".** **Bobby Moore** a adoptat o mutenie totală; mulți dintre cei care solicitaseră cu vehemență scoaterea lui din echipa națională au trebuit să sublinieze atitudinea căpitanului reprezentativei și în locul acuzațiilor, au apărut prezicerile că el va depăși cu siguranță recordul selecționărilor deținut de **Bobby Charlton** cu 106 prezențe. Mai belicos a fost **Ball: „Se uită prea ușor că un jucător poate avea o zi sau o perioadă proastă. Sentințele grăbite și răutăcioase, sentințele nedrepte, au fost totdeauna infirmate de fapte. În 90 de minute, noi am pulverizat toate neadevărurile acestor sentințe".**

Intrebarea e, acum, dacă meciul de la Glasgow, a reprezentat **„nașterea unei noi echipe a Angliei"**, cum s-a afirmat. Judecătorii situației apar la orizont — sînt meciurile din preliminarii cu selecționata Poloniei. Vă închipuiți ce tir al criticilor ar reaprinde o eliminare din cursa pentru München!

Eftimie IONESCU

PERFORMANȚĂ UNICĂ ÎN FOTBALUL ARGENTINIAN

SAN LORENZO — „EL DOBLE CAMPEON"

Din motive într-un fel explicabile — mai mult de jumătate din populația țării se află concentrată în orașul și provincia Buenos Aires — Argentina cunoaște anual două competiții fotbalistice de importanță egală, ai căror învingători poartă, cu aceeași trufie, numele de „campeon", apărînd împreună onoarea fotbalului argentinian peste hotare!

Prima competiție are denumirea de „Metropolitano", chemînd la start numai echipele provinciei Buenos Aires, cu alte cuvinte elita fotbalului local, cu **River Plata, Independiente, Estudiantes La Platta** sau **Lorenzo** — cluburi familiare iubitorilor de oriunde ai balonului rotund — prezente la apel. Cea de a doua întrecere — numită așa doar pentru că începe mai tîrziu — se intitulează „Nacional", ea deschizîndu-și porțile și pentru celelalte grupări ale țării, puține la număr, provenind îndeobște din Rosario și Cordoba, formații cu mai puțini bani și — implicit — mai puține pretenții...

Intrucît „Metropolitano" constituie o cursă de rezistență, cu meciuri decisive, de palmares și tradiție, echipele ce ieșeau cu bine din această primă confruntare, manifestau în „Nacional" o „impresionantă lipsă de formă" — după opinia lui **Eric Weil** în „World Soccer" —, clasîndu-se cel mai adesea modest, spre jumătatea ierarhiei. O singură formație a făcut — pînă în 1972 — excepție de la această regulă, **Estudiantes La Plata** reușind în 1967 să cîștige un titlu de „campeon" și un loc secund.

Recent — la terminarea unui agitat „Nacional" a cărui desfășurare se aseamănă oarecum cu cea a Cupei Italiei, el începînd cu partide eliminatorii și încheindu-se cu un turneu final — fotbalul argentinian a cunoscut o performanță unică în istoria sa: **San Lorenzo** și-a adjudecat ambele titluri, ultimul după o finală dramatică contra lui **River Plata,** echipă rămasă — pentru întîia oară din 1957 cu ambele mîini goale...

„FINALA INVERSĂ"

Astfel a fost caracterizată ultima confruntare a „Nacionalului", disputată pe stadionul Velez Sarsfield într-o atmosferă de surprinzătoare sportivitate (nici un jucător rănit!!) și încheiată cu victoria lui **Lorenzo,** cu 1—0, grație unui gol înscris în prelungiri, după ce — în minutul 90 — **Chazaretta** șutase un penalty în bara lui **River Plata!** Caracterizarea specialiștilor se datorează faptului că cele două finaliste au jucat... exact invers decît se așteptau tribunele! **Lorenzo — „o echipă incontestabil dificilă cînd închide jocul, ceea ce i se întîmplă des" (Louis Verrando** în „Miroir du Footbal") — s-a năpustit tot timpul în atac, în vreme ce **River Plata,** a cărei ofensivă marcase 50 de goluri, între care șapte în poarta lui **Independiente,** în 13 partide, s-a complăcut într-un joc steril, de așteptare a greșelii și frînare a elanului unui adversar dezlănțuit. Înțelept dirijați de un antrenor cu o profundă cunoaștere a școlii europene — **Carlos Lorenzo** a jucat cîndva la **Nancy** și a antrenat pe **Sampdoria** — ei au dominat finala din toate punctele de vedere, fundașul central **Rezza** și mijlocașul **Esposito** anihilînd orice încercare de furișare a lui **Alonso** sau **Mas,** ultimul socotit la această oră cel mai bun produs al fotbalului argentinian.

Cînd **Chazaretta** — „gînditorul" imperturbabil al echipei — a ratat penalty-ul, acordat la un fault comis asupra vîrfului extrem dreapta **Figueroa,** cu zece secunde înaintea scurgerii timpului regulamentar, se părea că norocul a întors spatele celor din **San Lorenzo.** Dar n-a fost să fie așa...

Intr-o perioadă în care **River Plata** lăsa impresia de a fi descoperit resurse nesperate, determinîndu-l pe „pleșuvul" **Cocco** — supranumit „Bobby Charlton al Argentinei" — să se lipsească de fundașii săi centrali, cu gîndul la... moneda norocoasă, **Figueroa** a sprintat irezistibil și a centrat precis la **Ayala,** care — venit ca un bolid — a intrat cu minge cu tot în poarta lui **Perico Perez,** „aducînd dreptatea pe teren" „World Soccer").

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

San Lorenzo, dubla campioană a Argentinei. De la stînga la dreapta, sus: Irusta, Glaria, Rezza, Rosl, Heredia, Telch; jos: Scotta, Ayala, Veglio, Chazarreta, Cocco

Profil

Veteranul ȘUSTIKOV

Dintre cei patru sute de fotbaliști care activează în prima divizie a campionatului de fotbal din Uniunea Sovietică, au rămas doar trei care s-au născut înainte de anul 1940: este vorba de **Galimzian Husainov** (35 de ani) de la Spartak Moscova, de **Viktor Șustikov** (33 de ani) de la Torpedo Moscova și de **Lev Burcialkin** de la Zenit Leningrad (32 de ani).

Trei veterani care pot fi dați ca exemplu de atașament față de clubul lor. Numai ei — în întreaga istorie a fotbalului sovietic — au susținut peste 400 de meciuri în campionatul unional. Primul care a depășit granița celor 400 de meciuri este **Viktor Șustikov.** Se pare că **Șustikov** va trece și de granița a 450 de meciuri, fiindcă joacă cu regularitate, pe cînd **Burcialkin** apare din cînd în cînd în formația Zenit, iar **Husainov,** de asemenea, a început să figureze din ce în ce mai rar în echipa sa.

Căpitanul echipei Torpedo, **Șustikov,** a susținut cel de al 400-lea meci de campionat în primăvara anului trecut.

Tinerii săi coechipieri doreau din toată inima ca, printr-un rezultat cît mai bun să-l sărbătorească pe căpitanul lor. Dar, cum în fotbal se întîmplă de multe ori invers decît îți dorești, Torpedo a pierdut la Erevan, cu un scor categoric (0—5), iar după această înfrîngere au urmat și altele. A început panica, și unii susțineau că **Șustikov** nu ar mai fi util echipei. Alții însă, printre care și antrenorul **Maslov,** erau convinși că înlocuirea sa ar fi neindicată.

Nici **Șustikov** nu se simțea în apele sale, totuși era cel mai calm, chiar dacă nu-i conveneau rezultatele pe care le înregistra echipa căreia îi dedicase 15 ani din viața sa. Calmul său și dorința de afirmare au adus încredere coechipierilor și, cu un efort apreciabil, Torpedo a reușit să treacă de perioada critică.

Un succes deosebit l-au avut jucătorii de la Torpedo în „Cupa U.R.S.S." cînd s-au calificat în finală alături de Spartak Moscova. Prima partidă s-a terminat după prelungiri, fără goluri; la fel și al doilea joc. Au trebuit să decidă loviturile de la 11 m. Jucătorii de la Torpedo au avut nervii mai tari și au transformat toate cele cinci lovituri, pe cînd cei de la Spartak doar una singură.

Cu cupa în mîinile căpitanului **V. Șustikov,** jucătorii de la Torpedo au făcut turul de onoare al stadionului în uralele mulțimii. Nu era pentru prima oară cînd **Șustikov** contribuia la cîștigarea trofeului! Și în anul 1968 el și-a dus echipa la victoria finală în Cupă. Acum trăia din nou o zi de mare bucurie